

Un infern minúscul

MANEL CASTAÑO

Un dia tranquil, més que una novel·la, és un dietari en què un narrador omniscient relata minuciosament les peripècies d'un personatge, de nom Nicolau Batet, en una seqüència temporal que abasta dues nits i tres dies. Ens el presenta com algú vagament interessat per la creació literària però que ni estudia ni treballa, ni escriu ni llegeix, presa del desordre i l'abúlia, i que vagareja entre els altres sense propòsit definit; cosa encara pitjor, arribem al final del relat sense que hagi testimoni cap propòsit d'esmena ni haver après res del que s'ha esdevingut. Si alguna cosa té, malgrat tot, són amics amb qui comparteix estones de bar, amb abundor d'alcohol, i que percaça a fi de ser convidat o demanar algun préstec d'improbable retorn. El dia central de la història, es desplaça de la ciutat al poble on va néixer, en ocasió d'una festa que li permet retro-

bar-se amb vells coneguts, amb més beure que no pas menjar. En realitat no passa gran cosa, i el poc que passa no va enlloc, ja que de la major part de les situacions dramàtiques plantejades, ens quedem sense saber-ne el desenllaç; cosa que sap greu perquè hi ha personatges secundaris que semblen tenir vides molt més interessants que el protagonista que ens ha tocat. Aquest és òbviament l'objectiu de l'autor: fer-nos contemplar una successió d'esdeveniments banals a través de la mirada de Nicolau Batet. I per si no ho havíem entès, el fa traginar tot el dia *Un hivern dur*, la traducció catalana d'*Un rude hiver* (1939), de Raymond Queneau, que també exposa unes quantes anècdotes intrascendents d'un personatge poc agraciat; però si Queneau sap construir una petita obra deliciosa, a Puigdevall li queda un relat feixuc, reiteratiu i sovint previsible. Escriure frases que s'allarguen una dotzena de línies i paràgrafs que duren mitja dotzena de planes sembla molt adequat per un estil que vol esprémer el sentit d'una escena enumerant-ne i descrivint-ne tots els elements, detallista fins a l'obsessió; però la sintaxi sol perdre tensió i el lector està sempre temptat de saltar-se un parell de subordinades. I és habitual un to pretensions i falsament científic, com ara «el rumb del seu caràcter tampoc no fonamen-

PONÇ PUIGDEVALL
Un dia tranquil

Tusquets Editors.
Barcelona, 2010.
232 pàgines.

NÚRIA MARTÍ
Naturalesa humana

CCG Edicions.
Girona, 2011.
134 pàgines.

Dedicada a l'ensenyament d'adults i a l'escriptura, Martí aplega aquí contes guardonats amb el premi Sant Jordi de Sarrià de Ter i d'altres publicats a *Revista de Girona i Es Còdol*. Contes «breus, irònics i actuals, amb contrapunt tendre».

Tot plegat contribueix a dibuixar un personatge que presenta una autocompassió gairebé delirant i que mira els seus congèneres amb una superioritat moral del tot injustificada

tava l'especulació sobre l'existència de cap amant», que si l'hagués sabut construir amb ironia, almenys hauria fet gràcia. Tot plegat contribueix a dibuixar un personatge que presenta una autocompassió gairebé delirant i que mira els seus congèneres amb una superioritat moral del tot injustificada. Ponç Puigdevall (1963), en aquest el seu tercer llibre –després d'*Un silenci sec* (1992) i *Era un secret* (1998)–, ha aconseguit, encara que sigui a tom-ballons i al preu de fer-nos-el tremendament antipàtic, un gran retrat d'un escriptor en pana, incapaç de sobreposar-se a les adversitats. Si tot indica que Nicolau Batet està condemnat a no sortir del cercle viciós d'alcohol i nihilisme que s'ha construït, Puigdevall sembla prou capaç d'inventar personatges així de singulars, i tant de bo de més interessants.